

# De toekomst van de Rudolf Steiner Zorg

Uitnodiging voor de vervolgbijeenkomst  
op 16 mei, 2022, 19.30u.  
Grote zaal, Nw Parklaan 58, Den Haag



## Voor diegenen die zich willen inzetten voor het behoud van de antroposofische zorg in Den Haag.

Na de verheugende opkomst op 2 mei jl. willen wij ons nu richten op de vorming van een werkgroep om zó concrete stappen te kunnen ondernemen.

Deze werkgroep zou in 1e instantie moeten bestaan uit *direct* betrokken, d.w.z. medewerkers samen met bewoners en/of hun vertegenwoordigers.

In 2e instantie uit mensen die anderszins zijn betrokken en die op welke wijze dan ook dit initiatief willen ondersteunen: de vrijwilligers, ouderen die toekomstig gebruik willen kunnen maken van de RSZ, artsen die zich afvragen waar hun oudere patiënten later terecht kunnen, therapeuten die zich aangetrokken voelen tot deze werkomgeving, antroposofen die deze antroposofische plaats willen behouden etc.

We willen ons graag gedachten maken over de vraag: welke andere werkvorm is denkbaar als serieus alternatief voor de huidige? Hier spelen de huidige medewerkers een grote rol.

Dan willen we met deze groep, die hopelijk allengs zal groeien, als achterban, zo spoedig mogelijk in gesprek gaan met de Raphaelstichting.

Onderwerpen die daarbij voorop staan zijn:

- Inzicht in de cijfers van de Rudolf Steiner Zorg,
- Inzicht in de concrete problematiek.
- De vraag waarom Saffier een verlieslijdend onderdeel wil overnemen? Welke voordeel ziet Saffier hierin? Hoe denkt zij de verliezen te gaan wegwerken?

En wanneer *zij* dat kan, kunnen anderen het dan wellicht ook?  
Kunnen we samen naar deze mogelijkheden kijken?  
Wil de Raphaelstichting zijn besluit heroverwegen?  
Of wil de Raphaelstichting ons de tijd geven een serieus alternatief uit te werken?

In de hoop u allen weer te ontmoeten op 16 mei,

Arnold Sandhaus, Rolanda Vriesendorp, Carla Alberding.  
steiner-initiatief@swisscows.email

===

### **Verslag van de bijeenkomst op 2 mei 2022**

Op de bijeenkomst op 2 mei jl. van verontrusten m.b.t. de ontwikkelingen van de Rudolf Steiner Zorg waren ondanks de vakantietijd 40 aanwezigen. In de levendige uitwisseling die plaats vond kwamen o.a. de volgende punten naar voren.

- 1) De landelijke Raphaëlstichting te Schoorl wil de Rudolf Steinerzorg (zowel voor ouderen als voor gehandicapten) in Den Haag beëindigen, want deze Stichting wil de exploitatieverliezen daar niet langer bijpassen. Bovendien ziet de Raphaëlstichting geen oplossing voor het huisvestingsprobleem, dat ontstaat na het aflopen van het huurcontract met Saffier voor de panden aan de Rusthoekstraat op 31 december 2023 en van de onderhuurovereenkomst voor Huis Nebo waarin de Brug is gevestigd op 1 augustus 2024. Door een van de aanwezigen werd naar voren gebracht dat de huisvestingsproblemen veroorzaakt zijn door de Raphaelstichting zelf doordat zij zich een oor hebben laten aannaaien bij de verwezenlijking van de gezamenlijke plannen met Saffier huizen aan de Rusthoekstraat te bouwen.
- 2) Alle aanwezigen betreurden deze beslissing en vrijwel iedereen was van mening dat de antroposofische zorg in Den Haag niet verloren dient te gaan. Zou het mogelijk zijn om een nieuwe antroposofische zorgstichting in Den Haag op te richten voor de ouderen- en gehandicaptenzorg, onafhankelijk van Raphaëlstichting? Of voor alleen de ouderenzorg, nu de gehandicaptenzorg door de Lievegoedstichting, een antroposofische instelling, schijnt te worden overgenomen.

- 3) Aangezien ons steeds gezegd wordt dat de ouderenzorg verlieslatend is, is het van belang te onderzoeken waar die verliezen precies vandaan komen. Een nieuwe, Haagse, organisatie moet weten wat er in de exploitatie veranderd moet worden om in de toekomst opnieuw verliezen te voorkomen.
- 4) De kosten voor de exploitatie van het hoofdgebouw van de Rudolf Steinerzorg is een apart probleem. Er werden verschillende suggesties gedaan om de exploitatie van het hoofdgebouw niet langer verlieslatend te doen zijn ( vestiging hospitium, verhuur aan de uitbater van een restaurant, verhuur aan een organisatie voor antroposofische dagbesteding). Huur betalende organisaties en activiteiten zouden misschien financiële verlichting kunnen brengen. Een vertegenwoordigster van de omwoners had diverse geschikte voorstellen op dit punt.
- 5) Een van de aanwezigen wees op de waarde van de grond en het vastgoed; zij vroeg zich af of gebouwen en grond onderdeel van de eventuele overdracht uitmaken.
- 6) Een vertegenwoordigster van de Antroposofische Patiëntenvereniging wilde ook graag bijdragen aan een oplossing voor de verliesgevende exploitatie door het inschakelen van de Duindoorn Patiënten Vereniging.
- 7) Iemand met een praktijk voor zorg aan jongeren, merkte op dat de exploitatie verliezen van de Rudolf Steiner Zorg in vergelijking met andere zorginstellingen relatief laag zijn en haar door verbeteringen overkomelijk leken.
- 8) De onderhandelingen van het bestuur van de Rudolf Steinerstichting Den Haag met de ouderenzorgorganisatie Saffier zijn vrijwel afgerond. Waarschijnlijk zullen de ouderen, die instemmen met deze overgang, gehuisvest worden in de huizen van Saffier aan de Rusthoekstraat, Artaban, zodra de huur afloopt op 31 december 2023. De ouderen die thans wonen in het Tobiashuis zouden daarvoor tijdelijk moeten verhuizen om het Tobiashuis te kunnen verbouwen voor de gehandicapten die vanuit Artaban in het Tobiashuis zullen worden ondergebracht.
- 9) Er vindt dan dus een geschuif met oudere bewoners plaats dat zeer onwenselijk is. Bovendien, als het Tobiashuis geschikt gemaakt kan worden voor gehandicaptenzorg, dan kan men het ook verbeteren voor de ouderenzorg.
- 10) Over een mogelijke overgang van de bewoners van Artaban naar de antroposofische instelling Lievegoed te Den Haag is nog niets concreets te melden. Wel is duidelijk dat noch de verwanten noch de bewoners zelf daarom hebben gevraagd.
- 11) Een personeelslid prees de kwaliteit van de zorg door de Rudolf Steiner en ook was hij tevreden over zijn arbeidscontract. Hij maakt zich zorgen hoe dat zal gaan na de eventuele overname van de zorg. Hem werd geantwoord dat voor de behartiging van dat belang de ondernemersraad er is.
- 12) Opvallend was dat de plannen voor het anders en beter gebruiken van het Raphaelhuis in veel opzichten voorbij gingen aan de handhaving van de ouderenzorg. De "Vrienden van de Rudolf Steiner Zorg" willen "geen oorlog" met de

Raphaelstichting, hetgeen impliceert dat ze zich niet zullen verzetten tegen de overname van de ouderenzorg. Anderen menen dat je juist wel degelijk moet strijden voor het behoud hiervan.

- 13) Is de overname een vaststaand feit? Antwoord: Nee, dat is niet zo: er lopen verschillende juridische procedures. Er is een klacht neergelegd bij de interne commissie van de Raphaelstichting, een klacht bij de Inspectie Gezondheid en Jeugd en een verzoek tot ontbinding van de cliëntenraad bij de Landelijke commissie van vertrouwenslieden. Er worden namelijk door de Rudolf Steiner Zorg op verschillende wijzen wetten overtreden die er juist zijn ter bescherming van de kwetsbare bewoners.
- 14) Vanwege de vergevorderde overnamebesprekingen met Saffier en met de Lievegoedstichting werd besloten snel weer een nieuwe bijeenkomst te beleggen om niet te worden geconfronteerd met onomkeerbare beslissingen van het bestuur van de Raphaelstichting.  
In dit verband werd opgemerkt dat het raadzaam zou zijn inzage te krijgen in de voorwaarden van de overdracht.
- 15) Enkele aanwezigen stelden voor om de Raphaëlstichting te vragen inzicht te geven in de exploitatie van de Rudolf Steiner Zorg te Den Haag en om mogelijke suggesties te vragen voor maatregelen om de tekorten in Den Haag weg te werken.
- 16) Dat het bestuur, na in het verleden slechte ervaringen met Saffier te hebben opgedaan, toch weer met deze organisatie in zee wil gaan, werd zeer onlogisch gevonden.

===